

KARLSTADS KOMMUN

Bilaga 7: Strategisk plan

SVART TEXT = Oförändrat

BLÅ TEXT = Reviderad text eller indikator

Innehållsförteckning

Inledning	3
En kommun för alla	4
Karlstadsborna ska trivas och vara stolta över sin kommun.....	4
Karlstadsborna ska ha tillgång till bra bostäder	4
Karlstad ska vara ett dynamiskt kulturellt centrum.....	5
Karlstad ska vara bland de bästa besöksmålen i Sverige	5
Karlstad ska vara en trygg och säker kommun.....	5
Karlstad ska vara en inkluderande och demokratisk kommun	6
Karlstadsborna ska kunna leva ett hälsosamt liv	7
En kunskaps- och tillväxtkommun	8
Karlstad ska erbjuda utbildning av hög kvalitet.....	8
Karlstad ska vara en bra universitetsstad	8
Karlstad ska ha ett gott företagsklimat.....	9
Karlstadsborna ska ha goda möjligheter att försörja sig själva.....	9
Karlstadsborna ska ha tillgång till goda och hållbara kommunikationer	10
Karlstads befolkning ska årligen öka med minst en procent.....	10
En miljösmart kommun	11
Karlstad ska vara en fossilfri och klimatsmart kommun	11
Luften och vattnet i Karlstad ska vara så rent att människor och miljö inte skadas.....	11
Karlstadsborna och miljön ska inte påverkas negativt av skadliga ämnen.....	12
Den biologiska mångfalden ska värnas och naturens värde för friluftslivet ska utvecklas	12
Konsumtionen i Karlstad ska vara resurssnål och hållbar	13
Ett hållbart arbetsliv	14
Karlstads kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare	14
Karlstads kommun ska vara en inkluderande arbetsplats	15
Karlstads kommun ska ha en hållbar arbetsmiljö	15

Inledning

Karlstads kommuns verksamhet påverkas i allt större grad av vad som sker i omvärlden och det finns flera yttre faktorer som påverkar våra förutsättningar för framtiden. En allt mer sammanlänkad och komplex omvärld begränsar oss men skapar också möjligheter. Den strategiska planen utgår även ifrån tvärsektoriella utmaningar som kräver samsyn och ett samlat agerande.

FÖRMÅGA ATT SAMVERKA, ANPASSA OCH STÄLLA OM

Karlstad ska vara en kommun där människor vill leva och bo och där företag vill etablera sig och verka. Här ska det finnas attraktiva och trivsamma boende- och livsmiljöer, goda studiemöjligheter, ett dynamiskt näringsliv, väl utbyggda kommunikationer och närhet till natur- och kulturupplevelser. Det ska finnas förutsättningar att bo och verka såväl i staden och tätorterna som på landsbygden med en bra servicenivå. Ett starkt näringsliv med företag som vill satsa är en förutsättning för Karlstads fortsatta utveckling och tillväxt. Tillväxten ger förutsättningar för att stärka skolan, omsorgen, miljö- och klimatarbetet och det civila samhället. Karlstad ska vara en attraktiv kommun som växer.

För att möta en omvärld som blir mer komplex och som förändras i allt snabbare takt, måste vi stärka vår förmåga att anpassa och ställa om vår verksamhet. Utvecklingen medför stora utmaningar, men även möjligheter, som att vi lyckas ställa om till ett mer hållbart samhälle via klimatsmart stadsbyggnad och nya konsumtionsmönster, eller att ny teknik möjliggör en levande landsbygd.

Genom att involvera Karlstadsborna i samskapande processer kan kommunen arbeta värdeskapande och värna det demokratiska perspektivet. Vi behöver hantera alla för- och nackdelar som en föränderlig omgivning skapar, även de osäkra och mycket långsiktiga. Medarbetare och chefer inom koncernen behöver kompetens inom, och förutsättningar för, förändringsledarskap, kontinuerligt lärande och samverkan – både inom koncernen och med externa aktörer.

TILLIT OCH SAMMANHÅLLNING

Det är människor som skapar ett samhälle. Tillit till andra människor och till myndigheter är en grund för vårt välfärdssamhälle, som grundar sig på ett stort offentligt åtagande. Genom demokrati och inflytande skapas delaktighet och tillhörighet. Insatser som stärker möjligheten att påverka, både det egna livet och det som händer i kommunen, är väsentligt för oss som en inkluderande kommun. Vi ska arbeta för att Karlstad ska vara en kommun där människor känner sig trygga och välkomna. Vi vill skapa goda uppväxt- och livsvillkor, ett livslångt lärande och möjlighet till delaktighet för alla Karlstadsbor. Vi arbetar aktivt för ökad mångfald och välfärd ur ett brett perspektiv, eftersom det berikar vår kommun. Karlstadsborna ska trivas och vara stolta över sin kommun. Det är viktigt med en mångfald av kultur- och nöjesevenemang, ett rikt utbud av natur- och friluftsområden samt förutsättningar för en aktiv vardag, året runt. Karlstad ska vara en kommun för alla – där alla ska ha friheten och möjligheten att följa sina drömmar, utveckla sina idéer och kunskaper.

TVÄRSEKTORIELLA PERSPEKTIV ATT TA HÄNSYN TILL

Karlstads kommuns styrmodell är en hållbar styrmodell där de globala målen har integrerats. Mer konkret betyder det att vi arbetar med olika perspektiv såsom till exempel ett landsbygdsperspektiv, ett barnrättsperspektiv och ett jämställdhetsperspektiv. Genom att vi medvetet arbetar med dessa perspektiv i vår vardag och lyfter fram att de alla bidrar till att minska ojämlikheter i samhället hjälper det oss att utveckla den sociala hållbarheten i Karlstads kommun.

Karlstads kommuns verksamheter ska även kännetecknas av att vara av god kvalitet och bedrivs med god ekonomisk hushållning.

En kommun för alla

Beskrivning

Att Karlstadsborna trivs och är stolta över sin kommun är ett viktigt mål. Vi bygger en attraktiv kommun för medborgarnas bästa. Vi ska utgå från vad människor behöver för att trivas och må bra när vi planerar vår verksamhet. Karlstadsborna behöver tillgång till god kommunal service som ständigt utvecklas och anpassar sig efter medborgarnas behov. Vi vill även ha ett brett kulturutbud och nöjesliv med puls och dynamik. Karlstadsborna ska ha nära till vatten, natur och fritidsaktiviteter.

Karlstad ska vara en långsiktigt social hållbar kommun, en omtänksam kommun, där alla människor känner sig trygga och välkomna. Vi ska vara en kommun att leva i för människor i alla livets skeden. Särskild vikt ska läggas vid att Karlstad ska vara en barnvänlig kommun. Karlstads kommun ansvarar för att kompensera för barn ojämlika uppväxtvillkor. Alla barn förtjänar en bra barndom och en trygg och utvecklande skolgång. Barnens bästa ska vara i centrum och de ska vara delaktiga i att skapa en kommun där de trivs och mår bra.

Vi arbetar aktivt för ökad mångfald och välfärd ur ett brett perspektiv. Det är något som berikar vår stad. Vi främjar en positiv samtalston och ett öppet samverkansklimat. Vi ska verka för ökad tolerans och jämställdhet. Karlstads kommuns verksamhet ska vara en av landets mest jämställda. Karlstad ska vara en kommun med lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter för alla medborgare.

Karlstadsborna ska trivas och vara stolta över sin kommun

 11. Hållbara städer och samhällen

Beskrivning

Vi vill vara en attraktiv kommun för alla invånare i Karlstad. Karlstad ska vara en plats som är intressant att bo och leva på, där invånarna trivs och känner förtroende för sin kommun. Vi vill vara en kommun som växer men på ett hållbart sätt. Vi utvecklar kommunen för att ge förutsättningar för ett hälsosamt liv med hänsyn till natur och kulturvärden genom en god samhällsplanering. Vi erbjuder också gröna oaser, blomsterprakt och tillgång till vattennära upplevelser på både Klarälven och Väneren vilka stimulerar till fysisk aktivitet, rekreation och sociala möten. Det är i möten mellan människor som ny kunskap och nya insikter gro. Tillgång till attraktiva lekmiljöer, mötesplatser och aktiviteter för barn är en del i arbetet att göra Karlstad till en ännu bättre barnkommun.

Indikator

Invånare som tycker att Karlstads kommun är "ganska bra" eller "mycket bra" som en plats att bo och leva på andel (%)

Invånare som tycker att kommunen sköter sina olika verksamheter "ganska bra" eller "mycket bra", andel (%)

Karlstadsborna ska ha tillgång till bra bostäder

 11. Hållbara städer och samhällen

 13. Bekämpa klimatförändringen

Beskrivning

En bostad är en av grundpelarna för att känna trygghet och för att livet ska fungera. Missbruk, funktionsnedsättning och små ekonomiska resurser är faktorer som påverkar möjligheterna till en egen bostad. Jämlika och värdiga levnadsförhållanden skapar goda uppväxtvillkor och ett tolerant samhälle. För att växa som kommun behöver vi ha en hög takt i bostadsbyggandet med olika typer av bostäder i olika upplåtelseformer. Vi måste kunna erbjuda attraktiva och hälsosamma boendemiljöer med blandad bebyggelse för att locka fler att bosätta sig i kommunen. Det innebär att kommunen ska verka för en långsiktigt hållbar samhällsplanering där människorna är i centrum. Vi vill ha en pulserande stad och en levande landsbygd.

Indikator

Färdigställda bostäder, ny- och ombyggnad (nettotillskott), antal

Invånare som tycker att tillgången till bostäder i kommunen generellt sett är "ganska bra" eller "mycket bra", andel (%)

Hem- och bostadslösa i Karlstads kommun, antal

Karlstad ska vara ett dynamiskt kulturellt centrum

8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Beskrivning

Ett dynamiskt och framåtsträvande kulturliv skapar intressant plats att leva och bo på. Alla människors tillgång till kultur spelar roll för både människans, demokratins och samhällets utveckling. Kultur bidrar till livskvalitet för Karlstadsborna och det är viktigt med ett mångfasetterat utbud som gör det möjligt för alla att vara delaktiga. Kommunen har ett särskilt ansvar för barn och ungas tillgång till kultur. ett öppet och tillgängligt kulturliv bidrar också till social hållbarhet genom att skapa mötesplatser för människor med olika bakgrund och erfarenheter.

Indikator

Invånare som tycker att det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är "ganska bra" eller "mycket bra", andel (%)

Elever i musik- eller kulturskola, 6-15 år, andel (%)

Karlstad ska vara bland de bästa besöksmålen i Sverige

8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Beskrivning

Vi vill stärka besöksnäringen och bidra till utvecklingen av Karlstad som evenemang-, upplevelse-, idrotts- och handelsstad. Vi strävar efter att vara bland de bästa besöksmålen i Sverige. De som besöker Karlstad ska känna att de gärna vill återvända eller bosätta sig här.

Indikator

Hotellövernattningar i Karlstad, antal

Karlstad ska vara en trygg och säker kommun

5. Jämställdhet 11. Hållbara städer och samhällen 16. Fredliga och inkluderande samhällen

Beskrivning

TILLIT TILL ANDRA MÄNNISKOR OCH TILL KOMMUNEN

Karlstads kommun ska säkra ett starkt förtroende hos invånarna genom god dialog och ett gott bemötande. Invånarna ska kunna lita på den information som kommunen ger vilket bidrar till ökad mellanmänsklig tillit och därmed en ökad upplevelse av trygghet.

BROTTSFÖREBYGGANDE ARBETE

Kommunen ska arbeta förebyggande i bred samverkan för att minska riskerna för våld, hot och brott. Trygga uppväxtvillkor för barn ska prioriteras särskilt i trygghetsarbetet och ungdomar i riskzon ska fångas upp. Kommunen ska arbeta förebyggande för att förhindra våld i nära relationer.

UPPLEVD TRYGGHET I OFFENTLIG MILJÖ

Det ska kännas tryggt att vistas i parker, på gator och torg. Trygghetsaspekten ska väga tungt vid planering, gestaltning och skötsel av kommunens utemiljöer. Den fysiska planeringen ska inkludera genomtänkta stråk, god trafikplanering och utformning av byggnader ur ett trygghetsperspektiv.

TRYGGHETSSKAPANDE TJÄNSTER

Känslan av självständighet är viktig för människors upplevelse av trygghet. Kommunen ska utveckla fler trygghetsskapande tjänster för vård- och omsorgstagare.

SÄKERHETSFRÅGOR I FOKUS

Vi lever i en orolig värld och kommunens skydds- och säkerhetsarbete ska prioriteras. Det inkluderar såväl ett starkt skydd mot olyckor som god struktur för krishantering och en hög grad av informations säkerhet. Karlstad ska fortsätta vår utveckling som Sveriges andra säkerhetscentrum.

Indikator
Invånare som är "ganska oroliga" eller "mycket oroliga" för att bli utsatta för våldsbrott eller hot om våld, andel (%)
Trygghet bland unga, andel av elever, gymnasiet (%)
Trygghet bland unga, andel av elever, grundskola (%)
Andel invånare 16-84 år som avstår att gå ut ensam (%)
Anmälda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus, närstående genom parrelation med offret i kommunen, antal/100 000 invånare
Samverkan och ledning- samlingsindikator som avser kommunens förutsättningar att bedriva samverkan och ledning

Karlstad ska vara en inkluderande och demokratisk kommun

*(detta mål ersätter tidigare övergripande mål **Karlstadsborna ska ha ett liv fritt från diskriminering och Tillgängligheten och möjligheten till delaktighet ska vara god**)*

👉 5. Jämställdhet 🏠 10. Minskad ojämlikhet 🗳️ 16. Fredliga och inkluderande samhällen

Beskrivning

ALLAS LIKA VÄRDE

Vi vill vara en kommun där invånarna respekterar varandra och vi ska arbeta aktivt för att ingen karlstadsbo ska känna sig diskriminerad. Här ska alla invånare uppleva att de kan leva ett bra liv, i livets olika skeden. Vi ska ge alla kommuninvånare ett gott bemötande. .

VI VÄLKOMNAR EN ÖPPEN DIALOG

Erfarenheter och kunskaper ska välkomnas och tas tillvara i det offentliga rummet. Kommunen ska ha ett inkluderande förhållningssätt och särskilt värna och utveckla möjligheten för de som vanligen har svårt att göra sin röst hörd.. Det ska vara enkelt att finna information, förstå beslut och påverka kommunala processer.

TJÄNSTEUTVECKLING SOM MÖTER INVÅNARNAS BEHOV

I vår kommun ska invånarna inte bara vara en mottagare eller konsument av den offentliga servicen, utan också medskapare. Med utgångspunkt i en samskapande process kan tjänster med en hög grad av tillgänglighet och stor möjlighet till självbetjäning erbjudas. Genom att involvera karlstadsborna i utvecklingen och nyttja möjligheterna med ny teknik kan kommunen arbeta värdeskapande och värna det demokratiska perspektivet.

Indikator
Andel av elever i åk 8 och åk 2 på gymnasiet som upplever sig blivit mobbade, trakasserade eller utfrysta (%)
Andel invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra (%)
Invånare som tycker att kommunen "till stor del" eller "helt och hållet" arbetar aktivt för att förbättra toleransen för människors olikheter, (t.ex. utifrån ålder, kön eller könstillhörighet, sexualitet, religion, etnicitet eller funktionsnedsättning), andel (%)
Invånare som tycker att möjligheterna att aktivt delta i arbetet med utveckling av kommunen (t.ex. medborgardialoger, samråd) är "ganska bra" eller "mycket bra", andel (%)
Invånare som tycker att kommunen informerar "ganska bra" eller "mycket bra" vid större förändringar i kommunen? (t.ex. stadsplanering, byggnationer), andel (%)

Karlstadsborna ska kunna leva ett hälsosamt liv

3. Hälsa och välbefinnande 11. Hållbara städer och samhällen

Beskrivning

Genom att främja hälsa och förebygga ohälsa och sjukdomar, vilket är utgångspunkten för allt folkhälsoarbete, bidrar vi till ett hållbart samhälle. Metoderna för detta är många och av olika karaktär. Gemensamt är att arbetet är systematiskt och långsiktigt. Karlstad som kommun ska vara med och bidra till att undanröja de hinder som finns för att alla invånare ska ha en god hälsa. Bättre hälsa ger bättre förutsättningar för lärande och arbete, som i sin tur ger ökad samhällsnytta. Det är bra för samhället men också för individen. Karlstad vill arbeta aktivt för att invånarna själva ska kunna göra hälsosamma val och må bra. Det ska finnas möjligheter att utöva idrott och ha en aktiv vardag. Alla ska ha närhet till natur- och idrottsupplevelser. En stadsplanering som stimulerar rörelse och möten mellan människor bidrar till ökad folkhälsa. Buller, och annan yttre störande miljöpåverkan, är en miljö- och hälsofråga som berör många människor. I Karlstad vill vi skapa bra miljöer även i bullriga lägen genom att planera och utforma bostäder och lokaler på ett bra sätt.

Indikator
Invånare som tycker att möjligheten att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar är "ganska bra" eller "mycket bra", andel (%)
Ohälsotal, antal dagar med ersättning från Försäkringskassan per person (16-64 år) och år
Psykisk hälsa hos unga, andel av elever åk 1 gymnasiet (%)
Psykisk hälsa hos unga, andel av elever grundskola (%)
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal per invånare 7-20 år

En kunskaps- och tillväxtkommun

Beskrivning

Karlstad ska vara en kommun med långsiktig ekonomisk hållbarhet. Vi bidrar till att fler jobb skapas och att fler vill bo och leva i Karlstad genom att vara en attraktiv etablerings-, bostads- och utbildningsort. All utveckling bygger på möten mellan människor. Vi ska därför skapa förutsättningar för goda kommunikationer, både vad gäller människors möten och resor. Karlstad är regionhuvudstad och tillväxtmotor för Värmland. Ett dynamiskt näringsliv med attraktiva jobb inom många olika branscher är en förutsättning för att Karlstad ska växa. Då är det viktigt att attrahera människor med konkurrenskraftig kompetens till kommunen. I dag är det vanligt att företag etablerar sig i regioner där de kan hitta välutbildad arbetskraft. Utbildning och kunskap är av avgörande betydelse för vår fortsatta tillväxt. Därför är det viktigt att höja utbildningsnivån. Grunden läggs i förskola och grundskola. Universitetet är en länk till fortsatt utbildning, innovation och utveckling. I Karlstad finns goda förutsättningar för samarbetet mellan det offentliga, näringslivet och universitetet.

Karlstad ska erbjuda utbildning av hög kvalitet

4. God utbildning för alla

Beskrivning

Utbildning är en viktig grundsten, både för individen och för samhället. Utbildning och kunskap skapar meningsfullhet, är avgörande för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden och för möjligheten att välja sysselsättning som upplevs stimulerande. En växande kommun som Karlstad behöver välutbildad arbetskraft med hög kompetens som kan vara med och bygga framtidens samhälle. Karlstad ska förskolor och skolor ha goda arbetsmiljöer och vara trygga, ge kunskap och hålla så hög kvalitet att det lockar fler människor hit. Skolan ska vara till för alla och ska stimulera till bästa möjliga resultat oavsett förutsättningar, kön och bakgrund. Grunden läggs i unga år och det är därför viktigt för individen att klara alla stadier i skolan och får känna lust och vilja att läsa vidare.

Indikator

Gymnasiebehörighet, andel elever i årskurs nio som är behöriga till gymnasiet (lägsta behörighetskravet), samtliga huvudmän (%)

Gymnasieexamen, andel elever med slutförd examen inom fyra år (%)

Gymnasial vuxenutbildning (Komvux), andel deltagare som slutfört kurs (%)

Förskollärartäthet, antal barn per förskollärare med förskollärläggning, kommunal regi

Karlstad ska vara en bra universitetsstad

4. God utbildning för alla

Beskrivning

Universitetet är en viktig del i Karlstads och Värmlands fortsatta utveckling och tillväxt. Det tryggar kompetensförsörjningen till länet och utifrån forskning och innovationer föds nya entreprenörer och företag. Karlstad ska arbeta aktivt för att ta vara på och behålla den kompetens som studenterna och universitetet utgör. Karlstad ska utvecklas som en attraktiv student- och universitetsstad och fortsätta arbetet med kompetensmatchning och kompetensförsörjning samt försöka få studenter att stanna kvar i kommunen efter studierna.

Indikator

Andel studenter med arbete i Karlstadsregionen två år efter examen från Karlstads universitet (%)

Karlstad ska ha ett gott företagsklimat

- 4. God utbildning för alla 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Beskrivning

Ett starkt näringsliv med företag som vill satsa är en förutsättning för Karlstads fortsatta tillväxt och utveckling. För att attrahera och behålla människor med hög kompetens vill vi skapa bra förutsättningar för näringslivet. Vi ska arbeta för att vara en attraktiv etableringsort för företag. Både etablerade och nya företag ska känna att de får stöd och uppmuntran. Vi ska värna om småföretagarnas villkor och alla nyinflyttade ska känna sig välkomna. Vi vill att den goda livsmiljön i Karlstad ska locka både människor och företag. Näringslivet i Karlstads landsbygdsområden är viktigt för att hela kommunen ska leva och utvecklas. Karlstad ska vara en aktiv aktör i regionen på olika sätt och verka för ökad samverkan med såväl grannkommunerna, näringslivet som andra offentliga aktörer.

Indikator
Nöjd-Kund-Index företagare 0-100, (Insikt)
Företagarnas sammanfattande omdöme om kommunens företagsklimat (betyg 1-6)
Antal nystartade företag (etableringsfrekvens) per tusen invånare (16-64 år) och år

Karlstadsborna ska ha goda möjligheter att försörja sig själva

- 1. Ingen fattigdom 4. God utbildning för alla
- 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Beskrivning

Att ha ett arbete och kunna försörja sig själv och sin familj är en av grundförutsättningarna för en god hälsa. Det handlar inte bara om möjligheten till försörjning utan också om självständighet, självrespekt och att vara oberoende. Egen försörjning minskar risken för socialt utanförskap. Viktiga faktorer för en god hälsa är tillgång till sysselsättning och ekonomisk buffert. Personer med utländsk bakgrund och personer med funktionsnedsättning har svårare att etablera sig på arbetsmarknaden. Därför är en av våra utmaningar att tillsammans med andra aktörer uppmuntra till, och att hitta nya vägar för, att flera ska komma i arbetet och åha möjlighet till egen försörjning. En hög arbetslöshet får långtgående negativa konsekvenser både för samhället i stort och för den enskilde som drabbas av arbetslöshet. Vi vill värna om barnen eftersom barn som växer upp i familjer med lägre inkomstnivåer har högre sannolikhet att själva hamna i sämre utgångsläge som vuxna.

Indikator
Förvärvsfrekvens, andel förvärvsarbetande av befolkningen 20-64 år (%)
Biståndsmottagare, andel av befolkningen 18 år och äldre (%)
Arbetslöshet, andel av arbetskraften 16-64 år, öppet arbetslösa eller i program (%)
Andel invånare 17-24 år som varken arbetar eller studerar (%)

Karlstadsborna ska ha tillgång till goda och hållbara kommunikationer

9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur 11. Hållbara städer och samhällen

Beskrivning

Med hjälp av hållbara kommunikationer ska det vara lätt att ta sig till och från, och inom Karlstads kommun. Det ska finnas goda pendlingsmöjligheter, snabba och enkla transporter och god bredbandstillgänglighet. Infrastruktur, resor och transporter ska vara så långsiktigt hållbara som möjligt. Människors vardagsliv och företagens verksamheter skär tvärs över kommun-, läns-, och nationsgränser. Därför ska Karlstads som tillväxtmotor i regionen ha en aktiv roll i att bygga goda relationer, bedriva påverkan och etablera samarbeten där det är nödvändigt. Att ha tillgång till en säker och fungerande internetuppkoppling är en förutsättning för snabb kommunikation och gör det möjligt att ta del av information och tjänster. En väl fungerande digital infrastruktur bidrar till samhällets tillväxt och utveckling. det möjliggör att kommunen kan använda smarta innovativa lösningar för att utveckla staden på ett hållbart sätt och skapa dialog med medborgarna.

Indikator
Invånare som tycker att utbudet av gång- och cykelvägar i kommunen är "ganska bra" eller "mycket bra", andel (%)
Invånare som tycker att möjligheten att på ett enkelt sätt använda kollektivtrafiken för sina vardagliga resor, t.ex. till arbetet, skola eller annan sysselsättning, är "ganska bra" eller "mycket bra", andel (%)
Bussresor med Karlstadsbuss, antal per invånare och år
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel av hushåll i Karlstads kommun (%)

Karlstads befolkning ska årligen öka med minst en procent

11. Hållbara städer och samhällen

Beskrivning

Karlstad ska locka med attraktiva livsmiljöer, goda studiemöjligheter och goda förutsättningar för näringslivet. Attraktiva och trivsamma miljöer är av särskild betydelse eftersom det är människorna som får Karlstad att växa och utvecklas. Vi vill bygga en kommun för invånarnas bästa. Karlstad ska ha ett brett kulturutbud och nöjesliv med puls och dynamik. Alla ska ha nära till vatten, natur och fritidsaktiviteter. Karlstad ska ha väl utbyggda kommunikationer och det ska vara enkelt att ta sig mellan arbete, skolan, fritidsaktiviteterna och bostaden.

Indikator
Befolkningsökning, andel (%)

En miljösmart kommun

Beskrivning

Karlstad ska stå för en miljömässigt hållbar tillväxt. Med ekologiskt tänkande bidrar vi till en positiv livsmiljö som märks i olika sammanhang. Vi är föregångare och innovativa i arbete med att stimulera en ekologisk och hållbar utveckling. Tillsammans med alla som bor i Karlstad jobbar vi med att skapa en bra och hållbar kommun. Målet med vårt miljöarbete är att Karlstad både ska kunna växa och bli större och samtidigt vara miljömässigt hållbar. Miljö handlar om hälsa och livskvalitet som alla ska ha möjlighet till. Vi sätter miljöfrågorna högt på agendan och arbetar för att skapa ett bra liv för alla som bor och vistas här.

Karlstad ska vara en fossilfri och klimatsmart kommun

- 7. Hållbar energi för alla 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- 11. Hållbara städer och samhällen 12. Hållbar konsumtion och produktion
- 13. Bekämpa klimatförändringen

Beskrivning

För att bidra till att nå de globala klimatmålen ska Karlstad arbeta för att inom några årtionden bli en fossilfri kommun. Karlstad ska även vara en kommun som är innovativ och använder smarta lösningar för att begränsa klimatpåverkan. Det betyder att ingen uppvärmning eller el och inga transporter sker med fossila bränslen som till exempel olja eller kol. Varje Karlstadsbors kunskap, delaktighet och agerande i klimatfrågan är viktig för att Karlstad ska nå klimatmålen. I vårt klimatarbete vill vi därför underlätta för Karlstadsbor att minska sina utsläpp av växthusgaser. Det ska vara lätt för invånare och företagare i vår kommun att göra miljö- och klimatsmarta val.

Indikator
Utsläpp av växthusgaser, ton per person och år (geografisk avgränsning)
Utsläpp av växthusgaser, ton per person och år (konsumtionsbaserad avgränsning)
Utsläpp av växthusgaser från kommunens verksamhet, ton
Körsträcka med bil, mil per person och år
Miljöbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området (%)

Luften och vattnet i Karlstad ska vara så rent att människor och miljö inte skadas

- 2. Ingen hunger 6. Rent vatten och sanitet

Beskrivning

Luftföroreningar påverkar både hälsan och miljön. De kan göra människor sjuka och förkorta den förväntade livslängden. De bidrar även till växtskador, korrosion, nedsmutsning, övergödning, försurning och klimatförändringar. Vi vill att luften i Karlstad ska vara så ren att människor och miljö inte skadas. Sveriges utsläpp av luftföroreningar har minskat betydligt de senaste decennierna. Trots detta har luftföroreningar fortfarande negativ påverkan på människors hälsa och miljö. I Karlstad har luftkvaliteten de senaste årtiondena blivit allt bättre men luftföroreningarna måste ändå fortsätta minska. Vi har arbete kvar för att nå de miljökvalitetsmål som påverkas av utsläpp av luftföroreningar. Sjöar och vattendrag utsätts för påverkan från många håll, till exempel från skogsbruk, jordbruk, industrier och vattenkraftverk. Våra sjöar och vattendrag bidrar inte bara till vårt dricksvatten, utan är också viktiga för fiske och rekreation såsom bad och båturer. Det är viktigt att behålla vattenmiljöernas naturliga produktionsförmåga. Många växt- och djurarter är beroende av att

vattendrag får flöda fritt, och att vattenståndet kan variera naturligt. Detta kan komma i konflikt med vår önska att bygga hus nära stranden eller vårt behov av att reglera vattenflödet för att producera el från vattenkraft. Vi vill att vattnet i Karlstads kommun ska vara så rent att växter, djur och människor inte påverkas negativt.

Indikator
Kvävedioxidhalt i luft, mikrogram per kubikmeter (årsmedelvärde)
Partikelhalt (PM10) i luft, mikrogram per kubikmeter (årsmedelvärde)
Sjöar och vattendrag med god ekologisk status, andel (%)

Karlstadsborna och miljön ska inte påverkas negativt av skadliga ämnen

3. Hälsa och välbefinnande 12. Hållbar konsumtion och produktion

Beskrivning

Farliga kemiska ämnen i produkter, varor och byggnader riskerar att hamna i miljön och kan tas upp av växter, djur och människor. För många ämnen är halterna för höga och orsakar problem för människor och miljö. Kemiska risker behöver förebyggas genom ökad kunskap om ämnens farliga egenskaper, information om användningen och regler om att begränsa användningen av vissa ämnen.

Indikator
Metaller i avloppsslam, milligram per kilo
Ekologiskt odlad åkermark, andel av total jordbruksmark (%)

Den biologiska mångfalden ska värnas och naturens värde för friluftslivet ska utvecklas

2. Ingen hunger 11. Hållbara städer och samhällen
 12. Hållbar konsumtion och produktion 15. Ekosystem och biologisk mångfald

Beskrivning

Sveriges mångfald av växter och djur lever i en mosaik av olika miljöer, från odlad mark, skogar och fjäll till våtmarker, vattendrag, sjöar och hav. Många arter och naturtyper utvecklas naturligt och riskerar att försvinna på sikt. Att lyckas behålla en biologisk mångfald är avgörande för att ekosystem ska fungera. Utan många olika arter med skilda funktioner är risken stor att nyttjandet av naturresurser, klimatförändringar och annan påverkan skadar ekosystemen. Vår rika och varierade natur är en källa för friluftsliv och rekreation, och har därigenom stor betydelse för folkhälsan.

Indikator
Skyddad natur, andel av kommunens landareal (%)
Närhet till grönområde, andel invånare i Karlstads tätort med ett större grönområde inom 300 meter (%)
Invånare som tycker att utbudet av friluftsområden i kommunen är "ganska bra" eller "mycket bra", andel (%)

Konsumtionen i Karlstad ska vara resurssnål och hållbar

7. Hållbar energi för alla 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
 11. Hållbara städer och samhällen 12. Hållbar konsumtion och produktion

Beskrivning

Konsumtionens miljöpåverkan måste minska om vi ska nå de globala klimatmålen och Sveriges miljömål. Svensk konsumtion påverkar miljö utanför Sveriges gränser och andra länders konsumtion påverkar vår livsmiljö. Karlstad vill vara med i arbetet för att driva på utvecklingen mot en mer hållbar konsumtion och produktion. I det arbetet ingår avfallsminimering och att begränsa resursanvändandet.

Indikator
Hushållsavfall, kilo per person och år
Invånare som tycker att kommunens information om vad man själv kan göra för att minska sin miljö- och klimatpåverkan är "ganska bra" eller "mycket bra", andel (%)
Miljö- och etiskt märkta livsmedel i kommunens verksamheter, andel av totala inköp (%)

Ett hållbart arbetsliv

Beskrivning:

Karlstads kommun ska verka för ett långt och hållbart arbetsliv med goda förutsättningar för ett hållbart ledar- och medarbetarskap med syfte att klara kompetensutmaningen både på kort och lång sikt. Centralt för arbetet är att attrahera, engagera, utveckla och behålla rätt kompetens.

Vårt uppdrag är att ge Karlstadsborna tjänster och service med hög kvalitet, varje medarbetares insats och bemötande är av stor betydelse för Karlstadsbornas upplevelse. Verksamheterna ska genomsyras av ett inkluderande synsätt där olikheter är en tillgång och som ger ökade möjligheter till hög kvalitet i våra välfärdstjänster.

Vi sätter verksamhetens resultat, kvalitet och förnyelse i fokus genom ett tillitsbaserat ledarskap och aktivt medarbetarskap. Med bra anställningsvillkor, utvecklingsmöjligheter och en arbetsorganisation med goda förutsättningar att utföra arbetet. Med gemensamt ansvarstagande skapas förutsättningar för en arbetsmiljö där medarbetare och chefer mår bra och kan prestera bra.

Karlstads kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Beskrivning:

STÖDJA MEDARBETARNAS UTVECKLING GENOM HELA ARBETSLIVET

Vi ska ge medarbetarna likvärdiga förutsättningar för ett engagerat medarbetarskap som utvecklar den egna kompetensen och verksamheten genom hela arbetslivet.

STÄRKA LEDARSKAPET

Det ska vara utvecklande och attraktivt att vara chef med goda förutsättningar för att hantera en verksamhet i förändring genom ett närvarande, tillitsfullt och engagerat ledarskap som attraherar kompetenta och engagerade medarbetare.

UTVECKLA NYA ARBETSSÄTT

Vi ska nyttja tekniken för att möjliggöra flexibla och innovativa lösningar och arbetssätt samt utveckla funktions- och verksamhetsöverskridande samarbete.

Indikator
Ledarindex 0-100
Medarbetarindex 0-100
HME-index 0-100 (Hållbart medarbetarengagemang)
Andel chefer som har fler än 30 medarbetare (%)

Karlstads kommun ska vara en inkluderande arbetsplats

5. Jämställdhet

Beskrivning:

EN ARBETSPLATS FÖR ALLA

Karlstads kommun ska vara en arbetsplats fri från diskriminering som inkluderar medarbetare med olika förutsättningar. Vi ska arbeta systematiskt med åtgärder för en ökad jämställdhet, jämlikhet och mångfald.

REKRYTERA BREDARE

Vi ska ta vara på olika erfarenheter, bakgrunder och kompetenser genom att rekrytera bredare och säkerställa rätt kompetens till rätt uppgift för att skapa mer tid till kärnupdraget och utveckla välfärden.

HELTID SOM NORM

Heltid som norm ökar jämställdheten och minskar rekryteringsbehovet. Vi skapar förutsättningar för att fler ska jobba heltid

Indikator
Anställda utrikes födda, balanstal till andel bland kommuninvånarna
Könsfördelning bland kommunens anställda, andel kvinnor (%)
Lönegap median kvinnor - median män anställda av kommunen, kr
Andel heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, (%)

Karlstads kommun ska ha en hållbar arbetsmiljö

3. Hälsa och välbefinnande 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Beskrivning:

PRIORITERA ARBETSMILJÖARBETET

Vi ska arbeta aktivt och systematiskt med att skapa förutsättningar för medarbetare att lyckas med sitt uppdrag och må bra under tiden. Vi ska utgå från framgångsfaktorer för en hållbar arbetsmiljö.

FRÄMJA HÄLSA OCH GEMENSAMT ANSVARSTAGANDE

Arbetsklimatet ska kännetecknas av dialog och delaktighet där gemensamt ansvar bidrar till hållbar arbetsmiljö och en effektiv verksamhet med god kvalitet. Vi arbetar hälsofrämjande, visar omtanke och stärker varandra.

FÖRLÄNGA ARBETSLIVET

Vi ska värna om erfarna medarbetares värdefulla kompetens och skapa förutsättningar för att jobba längre.

Indikator
Sjukfrånvaro kommunalt anställda, totalt och i olika åldersgrupper (%)
Andel chefer som årligen följer upp det systematiska arbetsmiljöarbetet (%)
Andel som går i pension efter 65 år, av totalt antal som går i pension